

Postanowienia w sprawie granic wschodnich Niemiec.

XII. Wszystkie wojska niemieckie, znajdujące się obecnie na terytoriach, które wchodziły przed wojną w skład Austro-Węgier, Rumunii, Turcji, winny wrócić niezwłocznie w granice Niemiec, jak one istniały dnia 1 sierpnia 1914 r. Wszystkie wojska niemieckie, znajdujące się obecnie na terytoriach, które wchodziły przed wojną w skład Rosji, będą musiały również wrócić w granice Niemiec, oznaczone jak wyżej, skoro tylko Sprzymierzeni uznają chwilę za odpowiednią ze względu na wewnętrzne położenie tych terytoriów.

XIII. Niezwłoczne rozpoczęcie ewakuacji przez wojska niemieckie oraz odwołanie wszystkich instruktorów, jeńców i agentów cywilnych i wojskowych niemieckich, znajdujących się na terytorium Rosji (w granicach z 1 sierpnia 1914 r.).

1. *Jaki to rodzaj dokumentu, podaj datę jego powstania.*
2. *Co oznaczało sformułowanie „skoro tylko sprzymierzeni uznają chwilę za odpowiednią”?*
3. *Jakie były konsekwencje tych postanowień dla Polski?*

Ad. 1. Jest to akt normatywny, umowa międzynarodowa, a konkretnie konwencja rozejmowa z Niemcami kończąca działania wojenne I wojny światowej. Konwencję podpisano na stacji kolejowej Rethonde niedaleko Compiègne, 11 listopada 1918 r.

Ad. 2. O ile wojska niemieckie z innych terytoriów miały wrócić „niezwłocznie” w granice Niemiec, o tyle jeżeli idzie o terytoria rosyjskie, czas ich opuszczenia był uzależniony od dalszych, późniejszych decyzji zwycięskich państw Ententy. Określenie „wewnętrzne położenie tych terytoriów” oznacza niejasną sytuację w związku z walkami bolszewików z białymi, czyli rosyjską wojnę domową. „Odpowiednia chwila” mogła tu oznaczać zwycięstwo białych i przejście przez nich obszarów opuszczanych przez wojska niemieckie.

Ad. 3. Konsekwencje dla kształtującego się państwa polskiego były bardzo poważne:

1. W tym fragmencie dokumentu nie ma o tym mowy, ale obowiązywało zawieszenie broni i Niemcy nie powinni prowadzić walk z oddziałami odbudowywanego państwa polskiego.
2. Granice zostały oznaczone, zatem Niemcy nie mogli okupować nadal obszarów Królestwa Polskiego.
3. Pojawiała się możliwość przejmowania przez Polaków od wojsk niemieckich terenów na wschód od Bugu.
4. Pozostawianie daleko na wschodzie części wojsk niemieckich dawało Polakom czas na tworzenie armii i przygotowanie się do raczej nieuchronnej konfrontacji z bolszewikami.